

Přípomínky Komory auditorů ČR k návrhu novely vyhlášky MF ČR č. 501/2002 Sb.

Děkujeme Vám za příležitost předložit naše připomínky k výše uvedenému návrhu vyhlášky. Vážíme si této možnosti a oceňujeme záměr ministerstva po několika letech modernizovat tuto vyhlášku, odstranit existující problémy a přiblížit účetnictví českých finančních institucí současným moderním evropským trendům.

Oceňujeme rovněž záměr zahrnout do působnosti této vyhlášky všechny finanční instituce bez ohledu na míru jejich regulace Českou národní bankou, což bude mít příznivý vliv na srovnatelnost informací pro uživatele a na sestavování konsolidovaných účetních závěrek finančních konglomerátů.

V první části našich připomínek se zaměřujeme na zásadní připomínky, jejichž zohlednění je dle našeho názoru jednoznačně přínosné pro sestavovatele a především pro uživatele účetních závěrek těchto pro českou ekonomiku významných institucí. V druhé části pak přikládáme ve formě revizí do předloženého textu další drobné návrhy na úpravy, odstraňující některé drobné nepřesnosti a vedoucí ke zpřehlednění a k jednoznačnosti textu vyhlášky a na jejím základě sestavených účetních závěrek, s cílem zjednodušit uživatelům formát výkazů a zpřehlednit poskytované údaje, s tím, že požadované informace budou povinně dostupné v příloze.

V návaznosti na přijetí této novely vyhlášky doporučujeme v průběhu roku 2008 provést revizi a novelizaci příslušných účetních standardů pro tuto skupinu účetních jednotek s cílem jejich další harmonizace s evropským vývojem a zjednodušení postupů pro sestavovatele.

Zásadní připomínky

Vzhledem k tomu, že vydání novelizované vyhlášky č. 501/2002 Sb. lze očekávat v prosinci tohoto roku a účetním jednotkám, které budou na jejím základě nuceny změnit účtovou osnovu, účetní výkazy a postupy od 1. 1. 2008 nebude poskytnut dostatek času na přípravu těchto rozsáhlejších změn, doporučujeme zvážit doplnění přechodného ustanovení, které by účinnost této novely pro tyto účetní jednotky posunulo na 1. 4. 2008, tj. účetní jednotky využívající kalendářní rok by přešly na tuto vyhlášku až k 1. 1. 2009, a upravovalo v přechodném období důležité skutečnosti v souvislosti s účetní závěrkou např. srovnatelnost vykazovaných údajů.

Z průzkumu Komory auditorů mezi bankami vyplývá, že všechny banky sídlící v České republice využívají IFRS ve znění přijatém EU buď jako svůj jediný účetní rámec (emitenti kotovaných cenných papírů), nebo jako rámec vykazovaný pro účely konsolidované účetní závěrky skupiny, případně jako druhý účetní rámec pro potřeby svých obchodních partnerů a klientů. S cílem zjednodušit a sjednotit bankovní výkaznictví by bylo vhodné zvážit v blízké budoucnosti využití příslušného ustanovení Nařízení EK č. 1606/2002 Sb. a uložit nebo umožnit všem bankám využití IFRS (stejný přístup zvolila Slovenská republika již od roku 2006). Toto však není možno realizovat v roce 2008, neboť takovéto opatření si vyžádá řádnou přípravu v legislativní, regulatorní a metodické oblasti i v oblasti informatiky. V mezidobí by však bylo vhodné odstraňovat existující rozdíly mezi českými předpisy a IFRS v oblastech, kde neexistují zásadní důvody pro jejich zachování.

K § 2, odst. 7:

Stávající vyhláška se nevztahuje na účetní jednotky, kterou jsou dle zákona o účetnictví povinny sestavovat účetní závěrku podle IFRS ve znění přijatém Evropskou unií. Novela těmto jednotkám přikazuje navíc respektovat vyjmenovaná ustanovení této vyhlášky a v této souvislosti je vhodné zvážit, zda tato ustanovení jsou proporcionální a přínosy převyšují zvýšené náklady na jejich zavedení. Zásadně nesouhlasíme se zahrnutím §81 do výjimek, neboť toto ustanovení je v rozporu s IAS 27 ve znění přijatém Evropskou unií a s odst. 2.2.2 c) Komuniké Evropské komise k některým článkům Nařízení EK č. 1606/2002 z listopadu 2003, které stanoví, že rozsah konsolidace stanoví výhradně schválené IAS.

K § 12, odst. 1 a 2:

Doporučujeme v souladu s příslušnou směrnicí Rady č. 86/635/EHS zvážit vypuštění položky zřizovacích výdajů z aktiv finančních institucí. Tato položka není považována za aktivum dle IAS 38 ve znění schváleném EU a rovněž pro účely regulatorního vykazování kapitálové přiměřenosti je odečítána, proto by její přímé účetní zachycení v nákladech zkvalitnilo a zjednodušilo účetní výkaznictví finančních institucí.

K § 60, odst. 3 d):

Směrnice o statutárním auditu vyžaduje tuto informaci (s omezením v případě zveřejnění v konsolidované účetní závěrce) ve všech účetních závěrkách (viz přístup zvolený u návrhu novely Vyhlášky č. 500/2002 Sb.), a proto je nutné ji doplnit zde, naopak informace o jiných nákladech na právní a daňové poradenství nepřijímané od auditora není pro uživatele relevantní.

Budete-li chtít tyto návrhy projednat, kontaktujte, prosím, předsedu podvýboru pro finanční instituce Ing. Petra Kříže (tel. 251 152 045).